

STANISŁAWA HABERA

St. przodowniczka Stanisława Habera, urodzona 13 kwietnia 1917 r. w Miedzianej Górze, woj. kieleckie; Szpital Wojenny nr 3.

Do chwili wybuchu wojny pracowałam w Junackim Hufcu Pracy w charakterze kancelistki. Na skutek rozkazu ewakuacyjnego pojechałam na Wołyń do Mokwina, pow. Sarny. Na wiadomość o wkroczeniu wojsk sowieckich udałam się w kierunku Kowla z zamiarem powrotu do domu. Pod Kowlem zostałam aresztowana jako należąca do armii polskiej. Przewieziono mnie do więzienia w Kowlu, następnie do Włodzimierza i Łucka.

W roku 1940 w kwietniu wywieziono mnie do obozów pracy w Komi ASRR. Tam pracowałam przy budowie kolei żelaznej, za co otrzymywałam przez dłuższy czas 300 gramów chleba i dwa razy dziennie wodnistą zupę. Mieszkań żadnych nie było. Przez trzy miesiące spaliśmy przy ogniskach pod gołym niebem, nie mając żadnych koców czy materaców.

Stosunek NKWD do Polaków był bardzo wrogi i nienawistny. Od kwietnia 1941 roku pracowałam w szpitalu, jednak usunięto mnie za złe odnoszenie się do władz.

Uwolniono mnie 15 września 1941. Wówczas udałam się w kierunku Buzułuku, jednak nie pozwolono nam wysiąść i skierowano nasz transport do Samarkandy. Tam skierowano nas do kołchozu, gdzie w strasznych warunkach pracowałyśmy przez trzy miesiące, głodując czasem po trzy dni. Do Pomocniczej Służby Kobiet zgłosiłam się w Guzorze w styczniu 1942 roku i zostałam przydzielona do Szpitala Garnizonowego Ośrodka Organizacyjnego Armii. W sierpniu zostałam ewakuowana do Iranu. W Pahlevi pracowałam do chwili ponownej ewakuacji do obecnego miejsca postoju.

M.p., 8 marca 1943 r.